

ného žalobcova plnění. Nesprávným jest proto názor stěžovatele, že odstoupiv od smlouvy vůbec, odstoupil tím i od úmluvy o příslušnosti.

Čís. 2061.

Zákon o společnostech s ručením obmezeným ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.

Lhostejno, že předseda skončil valnou hromadu dříve, než byl odpor (§ 41) podán, jen když byl pojat do protokolu.

Společník má právní zájem na tom, by společnost zachovávala předpisy společenské smlouvy. Může v tom směru vystoupiti žalobou proti společnosti, nikoliv však proti jejím jednatelům.

Za správnost podílní knihy odpovídá vůči třetím osobám, čítajíc v to i společníky, pouze společnost, nikoliv jednatelé.

Zápis do knihy podílní nezakládá o sobě ještě práv ku společnosti.

Usnesení, jež stalo se též hlasy n espolečníků, není pro společnost vůbec závazným.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1922, Rv I 238/22.)

Žalobkyně (společnice společnosti s r. o.) domáhala se dvou výroků soudních jednak, aby usnesení valné hromady žalované společnosti ze dne 29. listopadu 1920 o ustanovení Gustava D-a za jednatele žalované společnosti prohlášeno bylo za zmatečné a bezúčinné, jednak, aby žalovaná v knize podílní zápis Gustava D-a, jako společníka žalované společnosti s kmenovým vkladem 40.000 Kč dala do 14 dnů pod exekucí vymazati proto, že ani Gisela Ch-ová, ani Gustav D. nebyli oprávněni zúčastniti se valné hromady, ona proto, že v knize podílní žalované společnosti vůbec nebyla zapsána, Gustav D. pak proto, že, ač v knize podílní žalované společnosti jako společník je zapsán, přece společníkem jejím se nestal, pončvadž postup podílu Oskara P-a na něho notářským spisem ze dne 19. listopadu 1917 byl dle čl. XVIII společ. smlouvy nepřípustným. O b a n i ž š í s o u d y žalobě vyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Pokud jde o Giselu Ch-ovou připouští sama odvolatelka, že názor soudu prvního je správným a jest již důsledkem toho napadené usnesení valné hromady zmatečným. Soud odvolací je však toho názoru, že i pokud jde o Gustava D-a je názor soudu prvního správným. Není ovšem sporu o tom, že Gustav D. je zapsán v knize podílní žalované společnosti jako společník a to od 29. listopadu 1920 a že dle § 34 zákona o společnostech s r. o. mohou se společníci valné hromady zúčastniti. Avšak dle článku XVIII. společenské smlouvy ze dne 11. července 1911 není přípustným převod závodních podílů žalované společnosti dobrovolnými právními akty mezi živými na osoby, které nejsou společníky firmy. Není sporno, že Gustav D. před postupem nebyl společníkem firmy. Nemohl se tedy Gustav D. státi a nestal se společníkem přes zápis do knihy podílní. Odvolatelka poukazuje ovšem na ustanovení § 78 zákona o společnostech s r. o., dle něhož se v poměru ke společnosti pokládá jen ten za společníka, kdo v knize podílní jako takový je zapsán, ale týž zákon (§ 76) předpokládá, že zápis stal se na základě platného převodu, neboť jen na základě platného převodu podílů společnosti dosa-

vadní společník ztrácí všechna práva s podílem spojená a nabyvatel vstupuje ve společnost jako nový společník. Nabyvatel stává se tedy v poměru ke společnosti společníkem teprve platným zápisem v knize podílní. Poněvadž však postup podílů nebyl platným, nemohl se státi platným ani zápis Gustava D-a do knihy podílní. Je-li tomu tak, nestal se Gustav D. společníkem a nemohl proto zúčastniti se valné hromady a na ní hlasovati. Stalo-li se tak přece, je napadené usnesení také z toho důvodu zmatečným. Žalovaná strana namítá však dále, že, i kdyby tento názor byl správným, neměla žalována býti společnost, nýbrž jednatele, kteří dle § 10 ručí společnosti osobně za škodu z křivých údajů a dle § 26 ručí také za správnost údajů v knize podílní. Nehledíc však k tomu, že okolnosti tyto v řízení před prvním soudem nebyly uplatňovány, a že jednatele jsou jen zástupci společnosti (§18), jest právem společnosti samé, rozhodovati o tom, kdo uznán býti má za společníka, a povinností její, zkoumati, zda změna společníka nastala způsobem zákonným, pročež jen ona žalována býti může (§ 61, 77). Konečně dlužno zabývati se otázkou, zda odpor proti napadenému usnesení byl včas a řádně dle ustanovení § 41 zákona o společnostech s r. o. plnomocníkem žalobkyně při valné hromadě podán. I tu nutno souhlasiti s názorem soudu prvního, že ano. Zákon předpisuje, aby odpor »dán byl do protokolu«. Prvý soud zjistil zápisnicí o valné hromadě, že zástupce žalobkyně po usnesení o volbě Gustava D-a za jednatele zdvihl odpor proti usnesení tomu a vyhradil si žalobu o zmatečnost. Tomu nevadí okolnost, že se tak stalo po tom, když předsedající uzavřel valnou hromadu, neboť odpor pojat byl do zápisnice a to dříve, než tento účastník byl podepsán. Kdyby názor odvolatelův měl býti správným, pak mohl by předsedající prohlášením valné hromady za skončenou z pravidla zmařiti podávání odporů. Pokud jde o druhé žádání žalobní, vytýká odvolatel, že žaloba měla býti podána na jednatele a nikoliv na společnost. Námitka tato byla již výše vyvrácena a podotknouti jest jen ještě, že účinky zápisu podílu nastávají jen vůči společnosti a že také jen jí přísluší případné nároky proti právnímu předchůdci. (§ 78 (3)).

Nejvyšší soud nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Dovolání uplatňující pouze důvod § 503 čís. 4 c. ř. s. popírá mylně jak oprávnění stran ke sporu tak i zákonné podmínky žalobního nároku. Právní jeho vývody příčí se zákonu. K žalobě o zmatečnost a bezúčinnost usnesení byla žalobkyně oprávněna, ježto vyhověla podmínce § 41 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. Nezáleží na tom, že předseda skončil valnou hromadu, ještě než odpor byl podán. Dle doslovu zákona postačilo, že odpor byl osvědčen, byv podán dříve než zápisnice o valné hromadě byla skončena. Ostatně ohradil se zástupce žalující strany hned na počátku schůze proti účasti dvou společníků a popřel právní platnost jak valné hromady tak i všech usnesení. Nevyžádal-li si zástupce žalující strany slova na dotaz předsedův, nelze z toho vyvoditi, že upustil od odporu, a není odpor hned na to podaný opožděn. K další žalobní žádosti oprávněna byla žalobkyně dle všeobecných zásad právních. Společník má právní zájem na tom, by společnost zachovávala předpisy společenské

smlouvy, a může se domáhati žalobou nápravy všech poruch smlouvy. Žalovati lze jedině společnost, ne však jednatele, neboť tito jsou pouze orgány společnosti a jednají jejím jménem, ne vlastním (§ 18). Z předpisu §§ 26 a 10 nelze vyvoditi nic jiného, než že jednatelé vedou seznam společníku (podílní knihu), jsouce činni jako orgány společností. Dopustil-li se nesprávnosti, ručí sice společnost osobně za škodu, avšak vůči třetím osobám, počítajíc v to i jednotlivé společníky, odpovídá jen společnost za správnost podílní knihy, a jen jí lze žalovati na výmaz nesprávného zápisu. Nejde tu ovšem o žalobu podle § 41, jejíž předmětem může být pouze usnesení společníků, nýbrž o nárok, vyplývající všeobecně z práva společníku na splnění smlouvy společenské. Zjištěno bylo, že Gustav D. nebyl společníkem žalované společnosti, ježto se jím státi nemohl převodem vkladu mezi živými, že však přes to zapsán byl do knihy podílní. Zápis ten stal se tudíž neprávem. Příčí se proto právnímu citu i zákonu názor, že Gustav D. byl tímto nesprávným zápisem o sobě zmocněn vykonávati právo, příslušející jen společníku. Zápis do knihy podílní je pouze důsledkem a osvědčením vstupu do společnosti, avšak sám o sobě nezakládá práva ke společnosti. § 78 má pouze ten význam, že před zápisem do knihy podílní nemůže ani společník vykonávati práva společníků. Gustav D. nebyl tudíž společníkem, a nebyl proto oprávněn zúčastniti se jako společník valné hromady a v ní hlasovati. Z této skutečnosti vyplývá, že sporné usnesení se stalo hlasy čtyř osob, z nichž pouze dvě byly společníky. Dle § 34 konají se v valné hromadě usnesení společníkům vyhrazená, §§ 35 a 39 mluví o usnášení se společníkům většinou odevzdaných hlasů. Usnesení, jež se stalo i hlasy nespolečníku, není usnesením společníků, a není proto pro společnost závazným. Zmatek ten nelze napravití odečtením hlasů nespolečníku, zejména ne v tomto případě, v němž nebylo vůbec většiny platných hlasů. Odvolací soud posoudil tudíž věc v každém směru správně po stránce právní.

Čís. 2062.

Koupě na zkoušku. Upustil-li kupitel od prozkoumání zboží, postihují ho následky tohoto opomenutí. Schválení může se státi i mlčky, činem konkludentním. Později nelze vytýkatí takové vady, které již při zkoumání zboží byly zjevnými (na př. nahnilost ovoce).

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1922, Rv I 250/22.)

Žalobce dostavil se 18. září 1920 do obchodní místnosti žalovaného spotřebního spolku v Ch., by mu prodal švestky. K dotazu, kdo jest směrodatným činitelem ohledně nákupu, byl žalobce odkázán na přednostu oddělení pro potraviny Václava Sch-a, jemuž nabídl ke koupi pro spolek švestky po 1 Kč 20 h. Sch. volal do skladiště, jsou-li švestky, a obdržev zápornou odpověď, smluvil se s žalobcem v ten smysl, že Sch. pojedje příštího dne do F., švestky tam prohlédne, budou-li zdravé, že je bude dirigovati do Ch., v opačném případě, že to žalobci sdělí, by tento mohl s nimi jinak naložiti, načež žalobce dal Sch-ovi k tomuto účeli nákladní list. Sch. však 19. září 1920 do F. nejel, nýbrž poslal 20. září 1920 skladníka spotřebního spolku s nákladním listem s nařízením, by dal